

Приложение 2

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Пловдив 4000; бул. «Менделеев» № 12; тел. +359/32/654 300

Факс +359/32/633 157; www.au-plovdiv.bg

Факултет Икономика

Утвърждавам:

Декан:

(доц.д-р Велика Кунева)

ИНДИВИДУАЛЕН УЧЕБЕН ПЛАН

На Бистра Станкова

Заповед № РД-26-46/29.05.2025 г.

Област на висшето образование	3.0 Социални, стопански, правни науки
Професионално направление	3.8 Икономика
Научна специалност	Икономика и управление (селско стопанство)
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучение	3 години
Тема на дисертационния труд	Интегриране на застрахователни механизми в системите за управление на риска в селското стопанство в България
Научен ръководител/и или консултант	Проф. д-р Димо Атанасов
Обсъден и приет на КС	Протокол № 254/ 30.06.2025 г.
Утвърден на заседание на ФС	Протокол № 228/ 30.06.2025 г.

О Б Щ У Ч Е Б Е Н П Л А Н

А. Учебна и преподавателска работа на докторанта			
ПЪРВА ГОДИНА			
Дейност	Период	Кредити	
Участие в обучителни курсове	Септември 2025 – Юни 2026		
„Статистическа обработка на експериментални данни“		5	
„Научна етика и работа с информационни източници“		5	
Сума за I година		10	
ВТОРА ГОДИНА			
Дейност	Период	Кредити	
Посещение на лекционен курс	Септември 2026 – Декември 2027	5	
„Аграрна икономика“			
Докторантски минимум „Аграрна икономика“	Януари 2027 – Юни 2027	20	
Сума за II година		25	
ТРЕТА ГОДИНА			
Дейност	Период	Кредити	
Извеждане на упражнения	Септември 2027 – Юни 2028	7	
Сума за III година		7	
Общо раздел Учебна и преподавателска работа на докторанта		42	
Научноизследователска работа на докторанта			
Анотация			
В контекста на съвременните предизвикателства като нарастващата честота и интензивност на климатичните аномалии, пазарната волатилност и структурните предизвикателства, земеделието е подложено на редица рискове, които застрашават устойчивостта и конкурентоспособността на сектора. В тази връзка управлението на риска в земеделските стопанства придобива стратегическо значение, като изисква интегрирани решения, съчетаващи превенция, адаптация и трансфер на риска. Един от най-перспективните подходи за системно управление на разнообразните заплахи пред селското стопанство е Enterprise Risk Management (ERM) – холистична рамка, която съчетава идентификация, оценка, мониторинг и контрол на рисковете в рамките на цялата организация. Въпреки утвърденото приложение на ERM модели в корпоративната практика, в аграрния сектор – особено в страни като България – тяхната интеграция е все още ограничена и слабо структурирана. В същото време, агрозастраховането продължава да бъде основният инструмент за трансфер на непредвидими и тежки рискове, произтичащи от природни бедствия, климатични аномалии, болести по културите и животните, както и от пазарна нестабилност. Въвеждането на иновативни застрахователни механизми – като параметрични застраховки, групови схеми и публично-частни партньорства – открива нови			

възможности за допълване и усъвършенстване на традиционните застрахователни практики в земеделието.

Дисертационният труд се стреми да изгради функционална връзка между ERM подхода и застрахователните механизми, чрез която се постига по-ефективен трансфер на аграрните рискове и се повишава устойчивостта на земеделските стопанства. Интеграцията на застрахователни продукти в рамките на ERM системите позволява не само финансова защита при настъпване на неблагоприятни събития, но и планиране на превантивни и адаптационни мерки, съобразени с риска и специфичния профил на стопанството.

Изследването разглежда както международни модели и добри практики, така и националния контекст на България, където съществуват значителни предизвикателства пред ефективното прилагане на агрозастрахователни решения – включително ограничена култура на застраховане сред фермерите, недостатъчно иновативни продукти, слабо развита инфраструктура за оценка и мониторинг на риска и регионални дисбаланси в аграрната структура.

Допълнително внимание се отделя на ролята на посредниците – застрахователни брокери и риск мениджъри, които могат да играят ключова роля в консултирането, обучението и стратегическото подпомагане на земеделските производители при изграждане на устойчиви системи за управление на риска. Анализира се и въздействието на държавните политики, включително възможностите за субсидиране на застрахователни премии, създаване на регулаторни стимули за развитие на нови продукти и насърчаване на публично-частни партньорства.

Целта на дисертационния труд е да се разработи функционална рамка за съчетаване на холистичния подход на ERM с традиционни и иновативни застрахователни инструменти, като по този начин се осигури ефективен трансфер на аграрните рискове от стопанствата към застрахователните компании. Изследването се основава на международно признати модели на ERM, като се адаптират техните принципи към спецификите на българското земеделие и агрозастраховане.

Основните задачи, заложи в дисертацията, включват:

- Анализ и сравнителен преглед на международни модели за управление на риска в земеделието и тяхното приложение в различни икономически и институционални контексти.
- Систематизиране на видовете агрозастрахователни продукти в зависимост от типа риск – традиционни (имууществено застраховане, застраховка на добив), параметрични застраховки, групови и колективни форми (вкл. каптиви).
- Изграждане на връзка между процесите по идентификация, оценка и картографиране на риска в ERM системите и съответните застрахователни инструменти, които позволяват адекватен трансфер и/или смекчаване на идентифицираните заплахи.

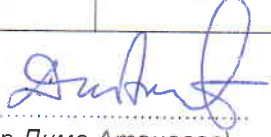
- Идентифициране на възможностите и предизвикателствата пред интеграцията на застрахователни механизми в ERM практиките в България, включително от гледна точка на фермерската култура, наличието на статистически данни, продуктово разнообразие и институционална координация.
- Анализ на ролята на посредници – застрахователни брокери, риск мениджъри и консултанти – в подпомагането на земеделските стопани при избора, адаптацията и ефективното използване на застрахователни продукти в рамките на ERM моделите.
- Оценка на въздействието на държавната политика и регулаторната рамка, вкл. възможности за субсидиране на премии, стимулиране на иновации в застрахователните продукти и развитие на инфраструктура за мониторинг на риска.
- Предложение за механизъм за внедряване на интегрираната ERM-застрахователна рамка чрез консултации, дигитални платформи, обучение и периодичен преглед на продуктово портфолио в съответствие с климатичните и пазарните промени.

Очакваните резултати от изследването включват създаването на цялостна концептуална и приложна рамка за интеграция на застраховането в аграрните ERM практики, идентифициране на ключовите институционални и пазарни пречки пред този процес, както и формулиране на практически препоръки към фермерите, застрахователите и политическите институции за усъвършенстване на системата за управление на риска в българското селско стопанство.

Дисертацията има принос както в теоретичен план – чрез разширяване на приложимостта на ERM моделите в селското стопанство, така и в практически аспект – чрез предлагането на приложими инструменти и политики за подобряване на устойчивостта и адаптивността на земеделските стопанства в условията на повишена несигурност.

Методичен план		
ПЪРВА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Литературен обзор на концепцията за управление на риска и агрозастраховането. Анализ на международни ERM модели и на добри практики в аграрния сектор. Формулиране на цел, обект, предмет и задачи на дисертационното изследване	Юни 2025 – Декември 2025	5
Проучване на методологичните подходи за интегриране на застрахователни механизми в ERM системи. Изясняване на методическия инструментариум за анализ и оценка на риска, застрахователните продукти и взаимодействието между заинтересованите страни.	Януари 2026 – Юни 2026	5
Участие в научен форум (1)	Октомври 2025	5
Отчет за работата на докторанта	Юни 2026	10
Сума за I година		25
ВТОРА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Събиране на емпирични данни – анализ на съществуващи агро-застрахователни практики в	Юни 2026 – Декември 2026	5

България; провеждане на интервюта/анкети със земеделски производители, застрахователи и посредници. Избор и адаптация на количествени и качествени методи за оценка на риска и ефективността на застрахователните механизми.		
Тестване на методика – анализ на приложимостта на ERM-застрахователния модел в български условия; Адаптиране на теоретичната рамка и корекции в методологията на изследването.	Януари 2027 – Юни 2027	5
Участие в научен форум (2)	Ноември 2026	5
Научна публикация по темата на дисертацията (1)	Декември 2026	15
Отчет за работата на докторанта	Юни 2027	10
Сума за II година		40
ТРЕТА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Синтез и интерпретация на резултатите от емпиричното изследване. Оценка на ефективността на предложените интегрирани модели. Довършване на теоретичните и аналитични глави от дисертацията.	Юни 2027 – Декември 2028	5
Формулиране на практически насоки, препоръки и иновативни предложения за въвеждане на ERM-застрахователни схеми в българското земеделие. Завършване на дисертационния труд.	Януари 2028 – Март 2028	5
Участие в научен форум (3)	Ноември 2027	5
Научна публикация по темата на дисертацията (2)	Декември 2027	15
Разработка на автореферат и представяне на завършен дисертационен труд пред катедра „Икономика“ (вътрешна защита)	Юни 2028	50
Сума за III година		80
Общо за раздела		145
Общо за курса		187

Научен ръководител:
(проф. д-р Димо Атанасов)

Докторант:
(Бистра Станкова)